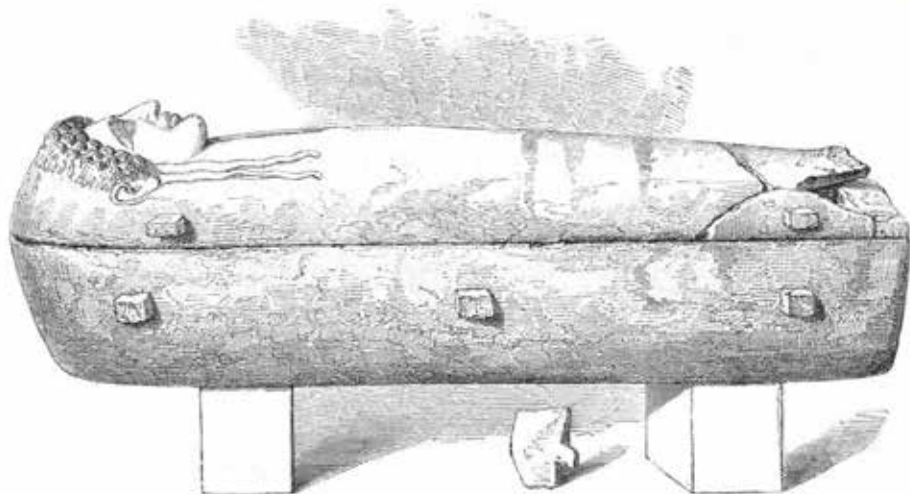

En fenicisk sarkofag

Återutgivning av text från 1880

En publikation från
e-boksbiblioteket.se

En fenicisk sarkofag.
Återutgivning av text från 1880

Redaktör Mikael Jägerbrand

ISBN 978-91-7757-603-7

Copyright © 2020 Mikael Jägerbrand / Virvelvind Förlag, Lysekil.

Den här e-boken ges ut av E-boksbiblioteket Förlag (imprint)

Mer info: www.e-boksbiblioteket.se

Förord

I den här e-boken får du en beskrivning av en sarkofag som hittades på 1800-talet i Tripoli.

Graven tillhörde en rik person i ett av de största rikena i Medelhavet: Fenicierna.

Den här sarkofagen finns i dag på museet Louvren i Paris.

Den här texten publicerades ursprungligen år 1880 i tidskriften "Svenska Familj-Journalen" med rubriken "Ett feniciskt konstminne".

Texten publicerades anonymt.

Eftersom den här texten skrevs på 1800-talet så innehåller den mått, ord och personer som inte är så bekanta i dag. Därför har vi kompletterat originaltexten med en kortfattad ordlista.

I den här e-boken publicerar vi originalets text ordagrant och helt utan ändringar, alla namn, uttryck och till och med felstavningar har behållits.

En fenicisk sarkofag

Den här texten publicerades ursprungligen år 1880 i tidsskriften "Svenska Familj-Journalen" med rubriken "Ett feniciskt konstminne". Texten publicerades anonymt.

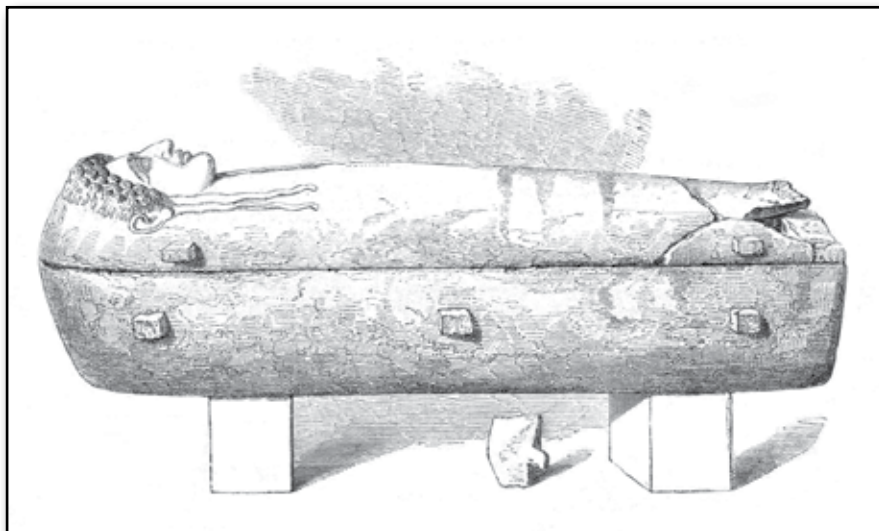
Vore det ej en allt för djerf bild att föreställa sig hela det forna Asien så, hvad det ock en gång ansågs, som en enda förvaringsort för fabelaktiga rikedommar; läte det sig göra att betrakta hela denna verldsdel — liksom, omvänt, det i våra dagar gifves städer, hvilka börjat tillegna sig karaktären af en hel verldsdel för sig — såsom en enda, den gamla verldshandelns stapelort, ett enda jättelikt *emporium*: då fölle det visserligen af sig sjelft, att likna Fenicien, den steniga remsan mellan Libanon och Medelhafvet, vid dess kaj eller skeppsbro. Tänker man sig nämligen omkring ett tjugotal städer, alla hemvist för flottor, besökande hvarje del af den då kända verlden och nästan alla bärande namn, som — vi påminna blott om Tyrus och Sidon — väcka till lif våra tidigaste minnen af till ordspråk blifven rikedom och prakt och samtliga fördelade på en kuststräcka, i längd föga öfverstigande Uplandskusten tillsammans med Roslagen och Södertörn, så måste man medgifva, att hela denna strand bort

för en från hafvet anländande främling framställa sig såsom en enda, ofabruken hamnsträckning och att, om någonstädes uttrycket »en skog af master» varit på sitt ställe, det måste varit för att beteckna en syn, lik den som erbjöd sig *här*.

Det förstås af sig sjelft, att hvad man än har att söka bland en sådan befolkning af köpmän, af redare och sjömän, och dertill en af semitisk stam, minst är det någon framgångsrik verksamhet i konstens, allra helst den bildande konstens, tjenst. Med en äkta »filister»-uppfattning — filisteerna voro nog ej för ro skull fenicier, äfven de — föredrog detta folk vida konstverkets stoff framför dess själ; Hiram sände David ypperligt cederträ, men dåliga byggmästare, och om grekerna från fenicierna hemtade motiven till sin bokstafsskrift, så kan med temlig säkerhet sägas, att detsamma ej gäller om de plastiska skapelser af oförgänglig skönhet, hvarigenom Grekland står i all forntid oefterliknadt, i all samtid oupphunnet och, förmodligen, i all framtid oöfverträffadt. Och detta förhållande jäfvas ej en gång af de ännu tillgängliga, plastiska minnesmärken från grekiskt område, som bära omisskänneliga spår af, bland annat asiatiskt, äfven uttryckligen feniciskt inflytande; det ligger nämligen, om än i tiden blott ett eller annat århundrade, i verkligheten mellan dessa prof på en ännu famlande daningsdrift och de alster, som i stigande grad intill Perikles' och Phidias tidevarf besjålas uteslutande af hellenismens egen anda, hela det svalg, som skiljer barnets okritiska härmningsförsök från den sjelfmedvetne mannens fria konstutöfning.

Af stort intresse för bedömandet af konstens sparsamma lifsytringar hos fenicierna förblir emellertid hvar och ett af de, naturligtvis ännu sparsammare, minnen deraf, som letat sig väg till vår tid. Ett sådant minne, och dertill ett af de tidigast bekanta, är den här

ofvan afbildade sarkofag, som, funnen vid den af Tyrus, Sidon och Aradus gemensamt grundlagda kongress-staden Tripolis i landets norra del, sedan dess varit införlifvad med franska statens samlingar. Sarkofagen, af hvit marmor, liknar ett fodral, hvars undre del eller sjelfva kistan inuti omsorgsfullt urhålkats efter formen af den kropp, för hvilken den varit bestämd; längs inre sidan af denna urhålkade del löper en fals, noggrannt passande till det kupiga locket, som blir rymligare ofvanför fötterna och på den ännu rymligare hufvudsidan i hög relief framställer bysten af en qvinna, med hufvudet omgifvet af en tredubbel rad i mörkblått målade lockar och prydt af fyra långa, på axlarna vågigt nedhängande band. Locket har fyra, och sjelfva kistan sex, i marmorn anbragta handtag; i den venstra öronöppningen på bilden är borrhadt ett hål, som genomgår lockets hela tjocklek och sannolikt är ämnadt att bereda väg till likets öra för vid dödstillfällen öfliga böner och tillrop. Medan bildens hufvud visar en typ, hvartill motstycken återfinnas i de äldsta lemningarna af den grekiska bildhuggarkonsten, påminner deremot sjelfva sarkofagens form om de egyptiska, från detta lands tjugosjette herrskareslägt eller sjunde och sjetta århundradena före Kristus.

Fenicisk sarkofag.

Viktiga ord och personer

Fenicien.

Ett stort forntida rike. Det feniciska riket uppstod omkring år 3000 f Kr och dominerade under lång tid sjöfarten längs södra Medelhavets kuster. Fenicierna förlorade sin makt när romarriket växte sig starkt omkring 200 f Kr.

Perikles.

[495 f Kr – 429 f Kr] Grekisk politiker. Var Athens ledare i 15 år. Perikles ansågs som en av sin tids bästa talare och umgicks med Sokrates, Herodotos, Protagoras och Sofokles.

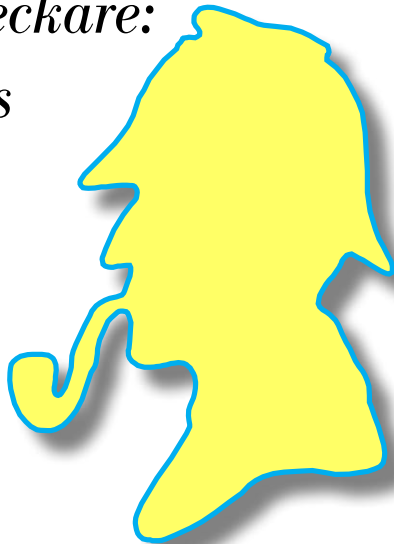
Phidias.

[ca 490 f Kr – ca 430 f Kr] Grekisk skulptör. Var en av antikens mest ansedda konstnärer. Är kanske mest känd för sitt arbete i Parthonen i Aten, han gjorde bland annat templets gavelgrupper och den 12 meter höga Athena-statyn av guld och elfenben.

*Om du gillade den här e-boken
så kolla in våra deckare:*

- *Sherlock Holmes*
- *Filip Collin*
- *Leo Carring*
- *Asbjörn Krag*
- *Auguste Dupin*
- *Dick Donovan*

Mer info: www.klassiskadeckare.se